

Előfizetési árak:

Egész évre . . .	6	frt	—	kr.
Félévre	3	>	—	>
Negyedévre	1	>	50	>
Egy óra	—	>	50	>
Egyes száma ára	8	kr.		

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Villamosság és légszesz.

Ma foglalkozik a város gazdasági vá-
lasztmánya a villamos magánvilágítás ügyében
beadott ajánlatokkal. A választmány tárgyalá-
sáról más helyen szólunk, itt reprodukáljuk az
előadó véleményét, mely pártatlanul itéli meg
az egyes ajánlatokat — föltüntetvén azok elő-
nyeit, de hiányait is. Herbert János tanácsnok
és bizottsági előadó véleménye a következő:

A közvilágítás tekintetében a város
közönsége az ált. osztr. légszesz-társulatnál
1945. évi VIII/4-ig le van kötve, s így a
t. közgyűlés csakis a magánfogyasztás
céljából berendezendő központi electromos
telep kizárólagos engedélyezésére hirdet-
hetett nyilvános pályázatot. Azonban a be-
érkezett ajánlatokban az általános osztr.
légszesz-társulat a közvilágításra nézve is
nyújt kedvezményt; viszont Justus M. és
Ganz és társa biztosítják a város közön-
ségének azon jogot, hogy a központi elec-
tromos telepet bizonyos időponton magához
válthatja, sőt Ganz és társa ajánlata sze-
rint az egész telep 70 év múlva díjtalanul
megy át a város tulajdonába. A miért is
az ajánlatok ma már kettős szempontból
t. i. egyrészt a város közönsége mint er-
kölcsei testület, másrészt pedig a fogyasztó
közönség, adózó polgárainak álláspontjáról
bírálandók meg.

A) Ha az ajánlatokat a város
közönsége érdeke szempontjából
vizsgáljuk, azt találjuk, hogy:

1. Az általános osztr. légszesz-
társulat:

Az utcáknak és tereknek légszeszszel-
való világításánál 1895. évi VIII/4-ig 25
%-ot, a következő 25 évre 35 %-ot, a
visszalevő harmadik 25-re pedig 45 %-ot
engedélyez a légszeszárakból. Meg kell itt
jegyezni, hogy az ajánlat ezen pontja
homályos és határozatlan, tehát magyará-
zatot igényel; mert az általános osztr.
légszeszgyárral a légszesz iránt kötött szer-
ződés 34 §-a szerint a lángonkinti és
óránkinti légszesz ár 2 krról 1895. évben
1³/₄ krra, 1920. évben pedig 1¹/₂ krra
száll le. Kérdés már most az, hogy az
ajánlatban kitett százalékos kedvezményben
a szerződés szerint életbe lépő árenged-
mények benne foglaltatnak-e vagy sem, —
vagy pedig az ajánlatban foglalt százalékos
engedmény mindenkor az avval egyidejűleg
életbe lépő 1³/₄ kr. légszeszárak után és
az 1920. évben bekövetkező 45% enged-
mény is az ugyanakkor bekövetkező 1¹/₂
kr. légszeszárak után számítandó. Ha már
most ezen kedvezőbb esetet vesszük és
a számítás alapjául fölveszszük a mai ut-
cai légszesz-fogyasztást, a mely évenként
13000 frtba kerül, úgy 1895. VIII/4-ig 3250
frt, 1920. VIII/4-ig 3981 frt 25 kr. és
1945. VIII/4-ig 4387 frt 50 kr. lesz az évi
kedvezmény, vagyis ily összegeket fog a

házi pénztár a jelzett időszakokban meg-
takarítani évenként. Ez mindenesetre szép
összeg. De előnyös ezen ajánlat a városra
nézve azért is, mert módot nyújt arra,
hogy koncesszió 10 évi tartamára, de
csakis ezen időre azon utcákat, a hol ká-
belek vannak lerakva, villamossággal vilá-
gítsuk meg. Ezen pont is hiányos és ha-
tározatlan; mert ha esetleg mindenütt sod-
rony vezetékek alkalmaztatnak, úgy az
egész kedvezmény illuzóriussá válik, és a
villamos világítást is csak azon utcákban
kivánhatjuk, a hol kábelek vannak lerakva;
— de hiányos ezen pont azért is, mivel
a légszeszgyár csak 10 évre kötelezi magát,
holott az utcák világítása 1945. VIII/4-ig az
ő kizárólagos monopóliuma, tehát ki va-
gyunk téve annak, hogy a koncesszió
lejárta után még vissza levő 40—42 évig
az utcák világításánál ismét visszatérhe-
tünk a villamosságról a gázra.

Ellenben hátrányos az ált. osztr. lég-
szesz-társulat ajánlata azon okból, mivel a
villamos telepet a város sem meg nem
válthatja, sem pedig azt határozott idő
lejárta után meg nem kaphatja.

2. Justus Mihály, úgy Ganz és
társa ajánlatai:

Az általános osztr. légszesz-társulattal
kötött szerződés 34. §-a szerint a város
közönsége jogosítva van a gázgyárat 1895.
és 1920. aug. hó 4-én megváltani. A mely
alkalommal a vételár a légszeszgyár utóbbi
10 évi átlagos jövedelme 5¹/₂%-kal töké-
sítve. Nagyon természetes, hogy ha e vil-
lamos telep nem a légszeszgyár kezébe
kerül, akkor a villamos és légszesz vállal-
atok között fejlődő hatalmas verseny kö-
vetkeztében a légszeszgyár jövedelmei, a
mint azt más városok példái is igazolják,
rohamosan apadni fognak, sőt nincs kizárva
azon eset, hogy ezen jövedelmek 1910-től
1920-ig egészen megszűnnek, a mi által
a város közönsége olcsó áron, esetleg
1920-ban ingyen juthat a légszeszgyár
birtokába.

Justus M. ajánlata szerint a város kö-
zönsége 60 év múlva a villamos telepet a
becsérték 50 %-ért megveheti.

Ellenben Ganz és társa ajánlata sze-
rint a város közönségének ezen megváltási
joga inkább van biztosítva, a mennyiben:
a szerződés 10 ik éve után 50, 20-ik éve
után 25 százalékkal a becslési áron fölül,
30-ik évi után a becslési áron, 35-ik éve
után 20, 40-ik éve után 25, 50-ik éve
után 40 százalékkal a becslési áron alul
a villamos telep összes berendezéseivel
együtt megvehető; — sőt 70 év múlva
az egész telep díjtalanul megy át a város
tulajdonába.

Itt ki kell emelnem, hogy a megvál-
tási ár nem a telep jövedelme után álla-

pittatik meg, mint a légszeszgyár vételára,
hanem a telep tényleges becsértéke szerint,
függetlenül annak jövedelmétől. Különösen
előnyös Ganz és társa ajánlatának azon
pontja, hogy a villamos telep 30 év múlva
megváltható, mert ezen időpont közel esik
a légszeszgyárnak 1920. évben bekövet-
kezhető megváltásához. Ha tehát a város
közönsége 1920-ban átveszi a légszeszgyárt
2—4 évre reá becsáron megválthatja a
villamos telepet is és kezébe veheti mind-
kettőnek az üzemét. Ezen két kedvezmény-
től elesünk, ha a villamos telep koncesszió-
ját az ált. osztr. légszesztársulat kapja meg.

Viszont hátránya Ganz és társa s
Justus M. ajánlatainak, hogy a közvilágítás
terén, mivel az 1945-ig az ált. osztr. lég-
szesztársulatnak van biztosítva, mi kedvez-
ményt sem nyújthatnak.

B) Vizsgáljuk most már má-
sodszor az ajánlatokat a fogyasztó
közönség érdeke álláspont-
járól.

Minthogy pedig a villamosság világi-
tásra és erő átvitelre használtatik, mind-
kettőre kellő figyelemmel kell lennünk.

1. A világításhoz az általános osztr.
légszesz társulat és Justus M. 5 krért, Ganz
és társa pedig 5⁵/₁₀ krért szolgáltat 100
Watt villamosságot, tehát előbbi kettőnek
árai egyenlők, ellenben Ganz és társa 10
százalékkal drágább.

Az erő átvitelnél Justus M. egy lóerő
után óránként 12 krt számít; — az ált.
osztr. légszesztársulat és Ganz s társa 100
Wattért 4 krt s mivel 736 Watt szüksé-
ges egy órai lóerőhöz, tehát 1 lóerő órán-
ként 29⁴⁴/₁₀₀ krba kerül. Itt tehát a külön-
ség már igen nagy, a mennyiben Ganz
és társa és az ált. osztr. légszesz-társulat
csaknem 150 százalékkal drágább, mint
Justus M.

Ezek volnának az egységárak, a me-
lyek előzetes megállapítása csak arra való,
hogy a fogyasztóknak már most biztosít-
sunk előnyt és ha esetleg a légszesz és
villamos vállalat egy kézbe kerül, avagy
ezen vállalatok között egyezés jó létre,
hogy a nagyközönség ne legyen ezen a
magán világítást monopolizáló vállalatok
túlköveteléseinek kiszolgáltatva.

2. Azonban mi mindnyájan azt akar-
juk, hogy a villamos árak és evvel együtt
a légszesz árak ezen maximális áraknál is
lejobb menjenek, hogy az emberi szellem
víványainak, az olcsóbb kamatnak és a
fogyasztás emelkedésének előnyeit úgy a
villamosság és légszesz fejlesztéséhez szük-
séges gépek, szén és egyéb anyagok be-
szerzésénél netán elérhető árengedménye-
ket, — a mely tényezők ezen világító erők
előállításai költségeit csökkentik, — ne csak

a producens vállalatok, hanem egyuttal a fogyasztó közönség is élvezze.

Azt pedig csak egészséges versennyel érhetjük el. A verseny szükséges minden téren, de a helyi verseny mellőzhetlen oly fogyasztási cikkek előállításánál, a mely fogyasztási cikkek ma még nem szállíthatók távolabb vidékről, a hol tehát a közönség a helyi termékekre (mint a légszesz és villamosság) van utalva. De a verseny nemcsak az olcsóbb árak elnyerése céljából, hanem azért is szükséges, hogy a villamosság és gáz minél tökéletesebb legyen, hogy a villamos és gáz berendezéseknél minél nagyobb előnyök legyenek a fogyasztók által elérhetők, szóval, hogy ezen vállalatok a fogyasztók érdekében mindenkor a kor színvonalán álljanak. Ezen versenyt és annak előnyeit azonban csak úgy biztosíthatjuk, ha a villamos vállalatot a légszesz vállalatától teljesen függetlenítjük.

3. Justus M. és Ganz és társa azon fogyasztóknak, akik bármily kevés lámpát alkalmaznak is. de a lámpáknál bizonyos évi égési maximumot mutatnak ki, rabatot biztosítanak és ugyan:

Justus M. ha egy lámpa egy éven át				
1000,	1500,	2000,	3000	órát ég
2	5	10	20	százalék
rabatot. Ganz és társa pedig ha egy lámpára egy éven át átlag				
1000,	1500,	2000	égési óra	esik
7.5	10	15	százalék	rabatot engedélyez a fogyasztónak.

Itt ki kell emelnem, hogy Justus és Ganz és társa ajánlatai között különbség van, mert előbbi a rabatot csak azon lámpák után engedélyezi, a melyek legalább 1000, 1500, 2000, illetve 3000 óráig égnének. — Mig Ganz és társa ajánlata szerint a százalékos kedvezmény a fogyasztónál levő összes lámpák átlagos évi égési tartama után számítatik, tehát pl. ha valakinek van két lámpája és azok közül az egyik 500, a másik 1500 óráig ég, úgy Justus M. ajánlata szerint csak az utóbbi lámpa fogyasztása után számítatik az engedély, mig ellenben Ganz és társa ajánlata szerint $\left[\frac{500+1500}{2} = 1000 \right]$ mindkét lámpánál az 1000 órai égés után számítatik a rabat. — További különbség, hogy Ganz és társa:

1000,	1500,	2000	égési óránál
5.5	5	5	százalékkal nagyobb
engedményt tesz, mint Justus M.			

Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy 1000, 1500, 2000 évi égési óra eléréséhez körülbelül naponként 2 három negyed — 4 — 5 és fél óráig kell égni egy lámpának, úgy világos, hogy a rabatot a fogyasztók nagy zöme élvezzi, tehát Ganz és társa és Justus M. egységárai között mutatkozó különbség (lásd B. I. pontot) tényleg nem 10, hanem csak 4.5 és 5 százalék lesz. Rabatot az általános osztr. légszesz-társulat nem biztosít, ámbar megvallom, hogy erre különös súlyt nem helyezek, mert rabatot a producensek még verseny hiányában is szoktak engedélyezni saját érdekükben, hogy a fogyasztóikat minél nagyobb fogyasztásra buzdítsák, pl. az ált. osztr. légszesz-társulat eddig is adott 1—10 százalékgig terjedő rabatot.

4. Az általános osztrák légszesz-társulat az esetre, ha a koncessziót elnyeri, kötelezi magát arra, hogy a magán fogyasztásnál 1 köbméter légszesz jelenlegi 17 kr. árát 16

kr-ra, vagyis csaknem 6 százalékkal szállítja le. E szerint tehát, mivel a légszeszgyárral kötött szerződés 15. §-a szerint egy 16 norm. gyertya fényerejű láng 7 és fél angol köblábat fogyaszt óránként s egy angol köbláb egyenlő 0.0289 köbméterrel, világos, hogy egy légszeszláng (0.0289×7.5×16) 1 órai égése kerül 3.468 kr-ba. Ezen kedvezmény azonban csekély és ki nem elégítő, mert ezen ár mellett egy légszesz láng óránként kerül (0.0289×7.5×16) 3.468 krajczárba, holott egy hason fényerejű villamos lámpa csak 2.7 kr. Hogy pedig egy légszesz láng 2.7 kr-ba kerüljön csak, a légszesz árának köbméterenként legalább 12.46 kr-ra kellene leszállani.

5. Hátránya a Ganz és társa ajánlatának, hogy a koncessziót 20 évre kéri.

6. Mind a három ajánlatnak a város középületei bevilágításánál tett engedmény még figyelmet is alig érdemel, mert itt úgy az évi szükséglet, valamint az árkedvezmény csekély.

7. Ha az általános légszesz-társulat azon kijelentését, hogy a pályázati feltételeket tudomásul veszi, kötelező nyilatkozatnak tekintjük, úgy ezen ajánlattevő feltétlenül, ellenben Justus M. és Ganz és társa csak akkor fogják a villamos telepet üzembe hozni, ha előbbinek legalább 1500 lámpa egyenként évi 500 égési órával, — utóbbinak 1000 lámpa évi átlagos 800 égési órával biztosítatik.

C) Midőn ekként mindhárom ajánlat előnyeit és hátrányait a város közönsége és a magán fogyasztók álláspontjáról főbb vonásaiban vázoltam volna, megkísérlem ezen előnyök és hátrányok figyelembe vételével főbb vonásaiban leírni azon helyzetet, a mely számításom szerint beállani fog azután, ha a koncesszió már meg van adva.

1. Ha a kizárólagos engedélyt az általános légszesz-társulat kapja meg:

Bevilágíthatunk esetleg néhány utcát és teret villamossággal, a fogyasztók kaphatnak villamosságot. A gázt biztosan és azonnal olcsóbban kapja a város, valamint a nagyközönség. De mi biztosíték sincs arra: hogy a koncesszió 10 évi tartama alatt a villamos árak és evvel együtt a légszeszár lejjebb szálljanak; hogyha oly gépeket találnak föl, a melyek a villamosságot vagy légszeszt tökéletesítik, de ezáltal ezen világító erők előállítási költsége nem apad, hogy ezen találmányok tényleg alkalmaztatni fognak; hogy a fogyasztó közönség a magán vezetékek berendezésénél a vállalatától kedvezményt kap. Kevés remény van arra, hogy 1895 vagy 1920-ban a légszeszgyár megváltási ára jutányos lesz. A város közönsége a villamos telepet sem meg nem válthatja, sem pedig határozott idő múlva annak tulajdonába nem lép. Szóval van és azonnal haszná a város közönségének és a fogyasztóknak, de kevés a kilátás arra, hogy az fokozódni is fog és a város közönsége a villamosságot és gázt együttesen nem veheti kézbe. Pedig ezen utóbbi kérdés, ha tekintetbe vesszük, hogy az állam közgazdasági szempontból magához váltja a vasutakat, — az 1888. évi 31. t.-cikkkel biztosítja magának a telefont, — komolyan számba veendő, vajon nem volna-e czélszerű a város közönségének biztosítani azon jogot, hogy a világító erők szolgáltatását, — a mely ma már elsőrendű szükséglet, idővel maga vegye kezébe.

2. Ha a koncessziót Justus M. avagy Ganz és társa nyeri el:

A villamos telep csak azon esetben fog életbe hivatni, ha bizonyos számú lámpa biztosítottatik. Ámbar nem kételkedem, hogy a fogyasztók, — a kiknek elégedetlensége a légszesz árakkal szemben volt talán egyik fő oka, hogy ezen kérdés ma már oly acuttá vált, fölismerik saját előnyüket és sietni fognak az ajánlatokban kikötött 1000, illetve 1500 lámpa biztosítása által a villamos telepet életbe hozni: A villamos és légszesz-vállalatok között fejlődő verseny következtében a magán gáz és villam világítás fokozatosan olcsóbb és tökéletesebb lesz és a fogyasztók a berendezéseknél a vállalatok részéről mindig nagyobb előzékenységgel fognak találkozni (például, a berendezés költségeit éppen nem, avagy részletekben tartoznak megfizetni, — erő átvitelnél a vállalatok által szállítandó motorokat bérért avagy díjtalanul használhatják stb.) Ép az okból terjedni fog a gáz és villam fogyasztás. A gázgyár megváltási ára tetemesen le fog szállani. A város közönsége a villamos telepet megválthatja.

Ellenben ez esetben mindaddig, a míg az ált. osztr. légszesz társulattal a szerződés fönáll, nincs remény arra, hogy egyes utcákat villamossággal világíthatunk, avagy a közvilágítás a szerződésben megállapított egységáraknál olcsóbb legyen és a magán fogyasztók is csak úgy és akkor fognak olcsóbb légszeszre számíthatni, ha az electromos telep megindul és képes lesz prosperálni.

D) Végül párhuzamot kívánok húzni Justus M. és Ganz és társa között.

Tagadhatatlan, hogy a mozgalmat Justus indított meg; — egység árai a világításnál 10 százalékkal, az erő átvitelnél 150 százalékkal olcsóbbak, mint Ganz-éi; — a koncessziót csak 10 évre kéri; de a város megváltási jogát csak 60 év után érvényesítteti s akkor is a becsérték 50 százaléka árán.

Ganz és társa e téren tapasztalt és nagy tökékekkel rendelkező vállalat, ép ez okból bizton remélhető, hogy nemcsak versenyképes lesz, de diadalmasan meg fogja állani helyét az ált. osztr. légszesz-társulattal szemben; biztosítja a város közönségének a jogot, hogy a villamos telepet 10, 20, 30, 35, 40 avagy 50 év múlva megválthatja, sőt 70 év után ingyen bocsátja a város tulajdonába; viszont a világításnál drágább 10 százalékkal, a mely százalék azonban a rabat számításba vételével 4.5, illetve 5 százalékra száll le, — az erő átvitelnél pedig 150 százalékkal drágább; a koncessziót 20 évre kívánja.

Midőn ekként mind a három ajánlatról fentieket szerény tehetségemhez képest előadtam volna, kijelentem, hogy ezáltal nem szándékom bármelyik ajánlat el vagy el nem fogadása tekintetében ez alkalommal nyilatkozni; hanem a város közönsége és a fogyasztók álláspontjáról minden egyes ajánlatnak és ajánlattevőnek előnyeit és hátrányait felderíteni. — Önként értetik, hogy a kinek ajánlata elfogadtatik, avval azután a részletek külön tárgyalás útján lesznek megállapítandók.

HIREK.

— (A villamos világítás ügye)
ma délután kerül tárgyalás alá a gazdasági választmányban, amely elé terjesztendő előadói véleményt lapunk elején közöljük. A villamos központi állomás fölállítására oly rohamos emelkedésnek az utcsinálója, hogy annak kellő jellemzésére alig volna terünk; de épp ezért nem tudjuk eléggé hangoztatni az ügy fontosságát s polgárságunknak, különösen iparosaink és ke-

reskedőink figyelmébe ajánlani, kiknek úgy a világítás mint az erőátvitel terén a villamosság válóságos áldás lesz a gázhoz képest. Figyelmébe ajánljuk ezt különösen azoknak, kiknél a világítás évente nagy összegeket emészt föl. Szinte csodálkozással halljuk, hogy e nagy fogyasztók között akadtak olyanok, akik a villamos világítás behozatalát kezdeményező mozgalomról biztos tudomással bírva, nem várták be az ügy eldöntését, hanem újabb s hosszú időre szóló szerződésekkel a drágább régi világítási eszköz mellé szegődtek. Ez a sajátosság viselkedés, épp a nagy fogyasztók részéről, alapjában megdöntheti az egész üdvös mozgalmat, melynek pedig épp az a célja, hogy a közönség mely a világító anyagot használja, önmaga legyen a részvényese is annak a részvénytársaságnak, mely a villamos világítást létrehozza, tehát hogy a társaság haszna a fogyasztók világítási költségeit még kevesebbre redukálja; nem pedig az a célja, mi más világítási társaságnak, hogy a minél nagyobb hasznot ismét elvigye, sőt éppen külföldi tőkepenzések zsebet tömjé. Azt hisszük, hogy a közjónak tesszünk szolgálatot, midőn ezekre a nagyközönség figyelmét föl hívjuk.

— **(A difteritisz Pécsen a múlt évben.)** Czirer Elek dr. városi főorvos jelentést tett a difteritisznek múlt évi lefolyásáról. E jelentés szerint 330 volt a betegek száma. A vagyonosabb osztályban 192, a szegényebb osztályban 138 betegedett meg; hanem halálos eset a szegényebb osztályban már több fordult elő, mint az intelligensebbek közt: az előbbieknél 149 halt meg, az utóbbiak közül 32. A betegek életkora szerint megbetegedett: 1—5 éves 121, 5—10 éves 135, 10—20 éves 70, 20 éven fölüli 4. Legtöbb beteg volt a budai külvárosban: 161, utána a belvárosban: 90, a szigeti külvárosban: 69, a siklósiban 29, a bányatelepi 15. Mindezek a számok csak a bejelentett súlyosabb betegeket tüntetik föl, a be nem jelentett betegekkel összesen átlag 400-ra tehető a betegek száma. Meghalt 181, és pedig 1—5 éves korban 101, 5—10 éves 63, 10—20 éves 17; a belvárosban 33, a szigeti külvárosban 45, a budaiban 82, a siklósiban 10, a bányatelepen 11. A főorvos a múlt évről szóló jelentésével kapcsolatosan megemlíti, hogy az epidémia a folyó évben már csökkenőben van s reméli, hogy az enyhébb idő beálltával, midőn a gyermekek elhagyhatják a gyakran egészségtelen szobákat s a szabadban tölthetik idejüket, szünni fog a járvány.

— **(Az orsz. színészegyesület a pécsi új színházért.)** Az országos színészegyesület igazgató-tanácsa nemrég tartott ülésén azt határozta, hogy Pécs városa tanácsát fölkeri, hogy a milleniumra építtesse fö tervezett színházát. Hasonló föl hívást intéz az egyesület Kassa és Kecskemét városok tanácsaihoz is.

— **(Völgyi György +.)** A sok éven át volt színigazgató, ki egy időben Pécsen kiváló társulattal törte az utat a magyar színészet érdekében a németiség ellenében, csütörtökön meghalt a budapesti angyalföldi elmeorvóházban. Az egykor szerencsés igazgató teljesen szegényen halt meg s temetését a színészegyesület rendezte, mely koszorút is tett a koporsójára.

— **(A custozai csatakép)** már csak rövid ideig lesz látható, mert a jövő héten Budapestre viszi a készítője. Az elmúlt s a most folyó héten különféle iskolák tanulóifjúsága tekintette meg. Ez ideig 4000-en fölül látogatták a tornacsarnokban levő csataképet.

— **(Mennyit konvertáltak Pécsről.)** A „Fünfkirchner Zeitung“ összeszedte a különféle pénzintézeteknél és közpénztáraknál konvertált papírok számadatait. E szerint a bank-üzletekben 1.149.600 frt, a városi pénztárból 25.706 frt, a kincstári pénztárnál 211.400 frt összesen tehát 1.386.700 frt erejéig konvertáltak különféle papirokat. Ez adatokat mi még megtoldjuk a mi értesülésünkkel, mely szerint maga a papi tehát püspöki, káptalani, székesegyházi és egyéb alapítványok tulajdonát képező különféle papírok konvertálási összege két és fél milliót tett ki. E papirokat azonban nem Pécsen konvertáltak, — hanem két alapítványi pénztári tisztviselő vitte a papirokat Budapestre s ott konvertálta.

— **(A központi takarékpénztár ügyése.)** Erreth János országgyűlési képviselő — mint megirtuk — lemondott a pécsbaranyai központi takarékpénztárnál húsz éven

át viselt ügyészi állásról. Utódjául Németh József városi másodügyészt választották.

— **(Stavenhagen hangversenye.)** A tél folyamán Stavenhagen inprezariója azt táviratozta Valentinnek, a pécsiek hangverseny rendezőjének, hogy Stavenhagen a balkezét túleröltötte és azért az Ausztria Magyarországon a télre tervezett körutja elmarad. Mi akkor ezt ugyanis meg is irtuk. A fővárosi lapok azonban túlhajtották a dolgot s úgy irták, hogy Stavenhagen örökre megbénult. Ezt az elefántot maga Stavenhagen törpítette vissza szunyoggá s demontálta a hírt, amit a fővárosi lapok s velük a helybeli kollégák néhány is, kik szintén túlozták a mi egyszerű hírünket, nagy garral a mi hitelünk rovására kürtölgették. Annak idején nem tartottuk méltónak ezt a gyermekes viselkedést arra, hogy vele foglalkozzunk, ma azonban, midőn Stavenhagen, a balkezének rövid sztrájkja után ismét közénk jöhet, alkalmasnak találtuk, hogy a föntebbiekben foglalt igazolásunkat megtegyük. S t a v e n h a g e n, a kitűnő zongora-virtuóz, Liszt tanítványa, ki tavaly oly ellenállhatatlan erővel ragadta magával a pécsi közönséget, — mint Valentin minket értesít — e hó 21-én tart nálunk hangversenyt. Jegyek az előadásra már most kaphatók Valentin Ottó könyvkereskedésében.

— **(A farsang mérge.)** Mikor a tél végsőt erőlködik s utolsó napjaiban rettenetes fagygyal, viharral, hófuvással bosszantja meg a már-már tavaszi fölöltöbe öltözködő világot, akkor azt mondják rá, hogy: „Most adja ki a mérget.“ Az elmúlt hét utolsó napjai és ennek a hétnek az eleje erős hasonlati viszonyban van a tél mérgevel. A farsang is kiadta a mérget. Karneval herceget detronizálták. Uralkodása rövid, de fényes volt: a sutbavetett csörgősipka megelégedhetik munkájával. S mikor a derült, mosolygó arcokra a komolyság, az elmélkedés alma ül, mikor félre teszi a cigány a fáradt vonót: elötünik még egyszer a szép, a kedves álom, a gyászos kereszt mementó morija mellett. A négy utolsó napokat úgy jellemezhetjük: táncoltunk, ettünk, nevtünk. Ez a farsangi szabadosság privilegiuma. Táncoltunk jó kedvvel a helyi őrség tisztikara által szombaton éjjel rendezett mulatságon, mely fény és pompa tekintetében versengett bármely elegáns bállal. Sok lány, szép lány, jó kedv, fesztelenség: ez karakterizálta az estélyt, melyen az első négyest 70 pár táncolta. Ugyanazon éjjel a „Pécsi Dalkoszorú“ rendezett a Scholz termében tréfás dalestélyt, melynek programja sikerülten volt egybeállítva, és bohóságaival megkacagattatta a közönséget. A program első és utolsó számát férfikarok képezték, melyeket a dalkoszorú szabadsággal és elég hatásosan adott elő Wész Álbort vezetése mellett. Legfrappánsabb volt a Vásárhelyi Jenő úr által énekelt „Jeses na“ kuplé, melyet többször megújraztak. Még két bohós száma volt a programnak, mely után reggelig tartó tánc következett. Hétfőn este a pécsi jótékony nőegylet rendezte évenként megtartani szokott közvacsoráját, melyen a kedves asszonykák ugyancsak kitétek magukért étel és kiszolgálás dolgában. Kár, hogy a közönség kis számmal jelent meg, s különösen lányok hiányoztak, noha a körülmény csak fokozta a táncoló kedvet, mely reggeli 4 óráig tartott. Az első négyest 40 pár táncolta.

— **(Hymen.)** Kaufér Mór dr. pécsi orvos e hó 19-én tartja esküvőjét Pollak Anna kisasszonnyal Bécsben. — Kölgyessy Kálmán lengyel-tóti albiró vasárnap jegyezte el Eizert János helybeli kereskedő leányát Margitot. — Kempfner Lipót pécsi borkereskedő eljegyezte Spitzer Irént, Spitzer Jakab pécsi üvegkereskedő leányát. Solti Gyula, a szigetvári takarékpénztár főkönyvvezetője jegyet váltott Weier Amália urnővel Szigetvárott.

— **(Küldöttség a községi korcsmák érdekében.)** E hó 7-én Baán, Kisfalud és Bodolya baranyamegyei községekből küldöttség tisztelgett Antal Gyula országgyűlési képviselő vezetése mellett Wekerle Sándor pénzügyminiszternél, hol Grosch Vilmos körjegyző a küldöttség ama kérelmét tolmácsolta, hogy a községekre nézve nagy anyagi haszonnal járó korcsmáknak házi kezelését, vagyis a községek által vásárolt italoknak korcsmárosai által leendő kimérését engedélyezze, miután ezt az eljárást a pécsi kir. pénzügyigazgatóság kiadott rendeletével, — mint törvénysértő eljárás,

— betiltotta, mert, ugymond: ez a szabad versenyt kizárja és a községek érdekeit veszélyezteti. A pénzügyminiszter a kérvényt átveve, válaszával teljesen megnyugtatta a küldöttséget.

— **(Farsang a vidéken.)** Mult szerdán szépen sikerült táncestélyt rendezett a szentlőrinczi társaskör saját helyiségében. A vörössel díszített, kissé szűknek bizonyult táncszertem különösen a közel vidékről jövő szépnem töltötte meg. Az egész estélyen mindvégig vig hangulat uralkodott Jónás Jancsi zenéje mellett s csak úgy reggel 5 óra tájban oszlott szét a tánczó ifjúság. Az első négyest 24 pár táncolta. A táncvizigalmon ott voltak asszonyok: Baán Lászlóné (N. Peterd), Benyovszky Elemérné, Bokor Ferenczné (Pécs), Császár Józsefné (Szigetvár), Déghy Mátyásné (Ujpuszta), Gött Edéné, König Gyuláné (Péterfa), Kriszt Béláné (Szigetvár), Löffler Vinczéné, Marosi Ignáczné (Helyesfa), Mesterházy Sándorné (N. Bicsérd), Molnár Jánosné (Nagy Bicsérd), Molnár Dénesné (Köröcsönye puszta), Pozsonyi Zsigmondné (Szigetvár), Pölt Károlyné. — Leányok: Baán Ilona (N. Peterd), Benyovszky Irén, Bokor Olga (Pécs), Gött Pirooska és Aranka, König Juliska (Péterfa), Jónás Klementin (Kecskemét), Jelencsits Erzsike (Szt. Iván), Marosi Mariska (Helyesfa), Pozsonyi Mariska (Szigetvár), Perényi Janka (Szigetvár), Salamon Ilona és Hermin (Szigetvár), Takács Jolán.

A váizslói olvasókör szombaton este vendégül látta táncvizigalmán a Pécsi Dalárda néhány tagjából álló férfinégyest, mely a kör szíves meghívása folytán készséggel vállalkozott a kirándulásra. Vaiszló és vidéke olyan népszerű a váizslói vendéglő összes helyiségeit ebből az alkalomból, aminőre ott nem igen emlékeznek, s olyan lekötő szeretőreméltósággal fogadta a vendég-dalárdát, amelyre ez még soká vissza fog emlékezni. A kis férfi-négyes bevezetőül néhány dalt adott elő, miért lelkes taps volt a jutalma. Dal után tombolát rendeztek a vizigalom intézői, aztán reggelig tartó tánc következett, melyben a környék összes szépei részt vettek. Szépei — hangsúlyozza tudósítónk — mert ott mintha egyszersmind szépségverseny is lett volna, annyi volt a szép leány és asszony. Szünóra közben is énekelt a kis fiók Pécsi Dalárda, s minden dalával jobban és jobban megkedveltette magát, s ez kifejezést is nyert számos fölköszöntőben, amit a dalkör tagjai Vaiszló társas életének emelkedésére mondott köszöntőkkel viszonoztak.

A szigetvári olvasó-egylet folyó hó 12-én táncestélyt rendezett, mely kitűnően sikerült. Az első négyest 40 pár táncolta. Fölülfizettek: Kovács Ferenc 50 kr., N. N. 5 kr., Bors Imre 50 kr., Vörös Vinczéné 20 kr., Burits János 10 kr., Nánai József 30 kr., Nagy Mihály 50 kr., Vörös Gyula 50 kr., kik is fogadják ezuton a rendezőség köszönetét. — A fölülfizetések és a tiszta jövedelem összesen: 6 frt 89 kr. az egylet könyvtárának gyarapítására fordított. — Ott voltak: Bencze Mariska, Bretter nővérek, Cserta nővérek, Faboricza Mariska, Farkas nővérek, Kulcsár Mariska, Müller Giza, Nagy nővérek, Németh Ilon, Teodorovits Etel, Turcsics Lina, Zülchner Anna leányok, — Balog Emma, Biró Ferenczné, Bretter Lajosné, Bretter Ferenczné, Braunsteinné, Csobán Gyuláné, Dömös Dánielné, Farkas Jánosné, Herczeg Józsefné, Kopetzky Antalné, Kopátsy Nándorné, Nagy Ernőné, Nagy Mihályné, Németh Boldizsárné, Nicsovits Vazulné, Ocsodál Lipótné, Pandurics Istvánné, Vargha Sándorné, Znamenek Lajosné asszonyok.

— **(A vasutasok nem államhivatalnokok.)** A belügyminisztérium Debreczen városa kérdésére leiratban kijelentette, hogy a m. kir. államvasutak alkalmazottjai nem tekintendők államtisztviselőknél, tehát ők nem is mentek ama községi terhektől (közmunka), melyek alól az 1890. I. t.-cz. az államhivatalnokokat fölmentette.

— **(Halálozás.)** Tegnap kisérték örök nyugalomra Katis József volt püspök-bogádi káplánt, ki vasárnap éjjel hosszas mellbetegségben életének 40-ik évében elhunyt helyben. — Szedressy Adolf, nyugalmazott kir. járásbíró, a mohácsi járásbíroságnak sok éven át volt főnöke, e hó 6-án Baján, 70 éves korában elhunyt. — Özv. Ebertné Riwa Anna e hó 13-án 70 éves korában elhunyt Pécsen. — Gresz Gyula tanító-képzőintézeti II. oszt. tanuló, Gresz Nep. János pécsi törvényszéki iroda-

tiszt fia, e hó 13-án 17 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Áthelyezés.)** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Kálnai Adolf dr. pécsi állami főreáliskolai helyettes tanárt a nagy-kállói állami reáliskolához rendes tanárrá nevezte ki. — Ugyanitt megemlítjük, hogy Lejtényi Sándor volt pécsi főreáliskolai, most aradi főgimnáziumi helyettes tanárt ugyanoda rendes tanárrá nevezte ki a miniszter.

— **(Csendőr-előkészítő iskola Pécsen.)** Márczius hó elsején a csendőr-előkészítő iskolát mely eddig Székesfehérvárott volt, áthelyezték Pécsre. Azok a csendőrök, kik márcziusban próbaszolgálatra bevonulnak, itt nyernek oktatást, melyet a helybeli szárnyparancsnokság tisztjei és több altiszt fognak végezni. A dunántúli csendőrség altiszt iskolája továbbra is Székesfehérvárott marad.

— **(Feleséggyilkos örült.)** Szébenyben múlt csütörtökön Fazekas György szóváltás után megrohanta a feleségét, azt fojtogatni és ütlegelni kezdte, majd pedig megkötözte a szegény, védtelen asszonyt s az ágyhoz vonzolta egy husággal addig ütötte, míg a szerencsétlen teremtés kiszendvedett. E vandalizmus után a gyilkos elmenekült a faluból, de a csendőrség elfogta s a pécsi fogházba szállította. Minden jel arra mutat, — írja a „M. és V.“ — hogy a férj, ki nehézkórságban szenvedett, epileptikus rohamban követte el végzetes tettét neje ellen. A tettes beszámíthatóságának jellemzésére szolgál az az eset is, hogy a múlt ősszel egy keresztre fölakasztotta magát, de az arra menők még idejében észrevették és a kötelel elvágva, ismét életre hozták.

— **(A sásdi új közjegyző.)** Az igazságügyminiszter Barna Lajos dr. kaposvári közjegyzőhelyettesét nevezte ki sásdi közjegyzővé.

— **(Difteritisz a vidéken.)** Mohácson a difteritisz csökkenőfélben van. A lefolyt héten az előző héthez képest a megbetegedések és a halálozások száma tetemesen kevesbedett. — Pellérdön az iskolát bezárták, mert az iskolaépületben lakó tanító gyermeke roncsoló toroklobban meghalt.

— **(A legszorgalmasabb ország.)** Sokszor vetették már föl azt a kérdést, hogy melyik országban van a legtöbb ünnepnap? Erre a kérdésre ad feleletet az alábbi statisztika, mely világosan megmondja, hogy az egyes országokban hány ünnep- és hány munkanap van? Belső-Oroszországban 267 munkanap van. Kanadában 270, Skóciában 276, Angliában 278, Portugáliában 283, Orosz-Lengyelországban 288, Spanyolországban 290, az orosz déli tartományokban 295, Ausztriában 297, Olaszországban 298, Bajorországban, Belgiumban, Braziliában, és Luxemburgban 300, a szász hercegségekben 301, Franciaországban, a szász királyságban és Finnlandban 302, Svájcban, Württembergben, Dániában és Norvégiában 303, Svédországban 304, Poroszországban és Írországban 305, az északamerikai Egyesült Államokban 306, Hollandiában 308 és Magyarországon 312 munkanap van egy esztendőben. E statisztikából az tűnik ki, hogy Magyarországon van a legtöbb munka- és a legkevesebb ünnepnap, s e szerint hazánk lenne a legszorgalmasabb ország a civilizált államok közt, ha közmondásos keleti kényelemszeretetünk mellett, a sok munkanapon — nem pihennék annyit szeret hazánkban.

— **(Siklós mozgalma a drávai hid érdekében.)** Siklós ipartestületén kívül a község képviselőtestülete is megmozdult, hogy a drávai hid érdekében szavát fölemelje. E hó 9-én — mint levelezőnk írja — rendkívüli közgyűlés volt e tárgyban. Általános megbotránkozást keltett a közgyűlésen a megyei határozat, mely tudvalevőleg a hid költéseihez való hozzájárulást megtagadta. A siklói közgyűlés ezt Siklós és környékének közönségére rendkívül sérelmesnek találta. Siklós és vidékére életkérdés az új hid fölépítése s ettől várja fölvirágzását. Nem volt hát érthető, miért bánik a vármegye épen ezen város és vidék közönségével oly mostohán. Kohn Lajos siklói ügyvéd fölhívta a közgyűlést, hogy intézzen fölíratot a kereskedelmi miniszterhez, mely adjon kifejezést a közgyűlés azon meggyőződésének, hogy a vármegyei határozat nem a megye nagyközönségének, hanem egy idő óta (Csak „egy idő óta“ — gondolja? — A szerk.) a megyeházán

dominálo kikknek határozata s kérjen orvoslást a sérelem ellen. Alexits János a miniszterhez intézendő fölíratban még azt is hangsúlyozni kéri, hogy Siklós vidéke közönsége nem riad vissza az áldozatoktól sem, csak hogy mennél biztosabban létesülhessen az új hid. A közgyűlés ily értelmű kérvényt intéz a miniszterhez, s elhatározta még azt is, hogy a hid kiépítése tárgyában f. hó 16-án Dolnji-Miholjácson tartandó értekezleten községi bíró és jegyző által képviselteti magát.

— **(A pálinka árának megszábanása az italméresi adóbérlővel szemben.)** A pénzügyminiszter legközelebb f. é. január hó 15-én hozott rendeletében tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a szegény néposztály érdekében intézkedett, miszerint ott, hol a kizárólagos szeszitalmérés kibérlése el nem kerülhető, a bérlők a kincstárilag kikötött pálinka árát fel ne emelhesék.

— **(A czéges bormérések érdekében.)** Sopron város átiratban fölhívja városunk törvényhatóságát, hogy miután az 1888. évi XXXV. t.-czikk értelmében az úgynevezett czéges bormérések 1893. január 1. óta megszűntek, ami a bortermelők érdekeit nagyon veszélyezteti, városunk is hozzájáruljon Sopron város határozatához, hogy a czéges bormérések további engedélyezése tárgyában a pénzügyi kormányhoz folyamodik. A fölterjesztendő fölírat kéri, hogy a bortermelőknek megadassék továbbra is azon eddigelé is gyakorolt jog, hogy saját termésű boraikat kimérhessék. A fölírat szerint az 1888. évi XXXV. t.-czikk közigazdasági szempontból káros, mert a kis bortermelő ezentul borát nem értékesítheti úgy, mint azt eddigelé tehetette. A szőlőgazda ugyanis legtöbbször a szüret alatt, mint mustot, vagy nemsokára a szüret után, mint ujbort értékesíti szőlőjének termését. Ha eddigelé a bortermelő kedvező árt el nem érhetet a bortermésért, azt egyszerűen pinczébe rakta, tudván azt, hogy későbbi kimérés útján jobban értékesítheti. Jövőben azonban megszűnván ezen kimérés, a bortermelők borkészletüket vagy egyáltalán nem, vagy csak igen potom arért értékesíthetik. Károsodik ezáltal tehát nemcsak a termelő, mert nem kap megfelelő jobb árt, hanem az egész ország is, mert sok értékes töke elkallódik. Pénzügyi szempontból is káros ez a megszorítás, mert ha czégesítés vagyis a bortermelőknek saját boraik kimérése megengedtetik, a bortermelő községek jobban törekednének az italméresi adó beszedésének jogát bérbevenni; nagyobb lenne a konkurrenzia, több bért nyerne az államkincstár. A tanács az átiratot a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

— **(Szabadalom tulajdonosok figyelmébe.)** A szabadalom tulajdonosok közül számosan szabadalmi okmányok alapján az ország czimerének használatára is jogosítva vélik magukat és azt tényleg használják is. A pécsi keresk. és iparkamarához érkezett keresk. m. kir. miniszteri leirat szerint az ország egyesített és külön czimere csak külön engedély kieszközlése s díj lefizetése esetén használható, s pusztán a szabadalom nem jogosít föl azok használatára.

*
A pécsi izr. nőegylet által 1893. febr. 7-én rendezett theaestély jövedelmének kimutatása. Bevétel 1215 frt 57 kr. kiadás 407 frt 17 kr., tiszta jövedelem tehát 808 frt. 40 kr. Föülfizettek: Weisz Zsigmond Hamburg 20 márka, 10—10 frt. Dr. Schwartz Frigyes, Engel Anna, megyeri Kraus Majer, megyeri Kraus Izor doctor, Klinger H. csász. tanácsos, Mandl Ignátz Bécs, 5—5 frt. domonyi Brüll Anna, Fürst Ida, May Marianna, Dr. Stein Lajos, Engel Caesarine, Schwartz Johanna, Schönwald Róza, Stern Károly, özv. Krausz Ábrahámné, Lengyel A. Pellérd, Dr. Kaufner Mór, Dr. Schwartz József, Weiler Sarolta, Mitzky Mór, 4—4 frt. Spitzer Benő, Inselt Samu, 3—3 frt. jánosi Engel Gyula, Tauszig Armin, csepregi Schapringer Berta, 2 frt 50 kr. jánosi Engel Sándor és Múritz, Swabach S. G. 2—2 frt. Strauszer József, Inselt junior, Dr. Wallerstein Bódog, Dr. Stein Henrik, Dr. Deutsch Antal, Hallfisch N. Bécs, Reinfeld Lipót, Schweiger Henrik, Naschitz Adolf, Pauntz Janka, Alt Julia, N. N. (j. Engel Lenke által), 1—1 frt. Fekete József, Vaszary Gyula, Mandlbaum Sándor, Mérey, Weiler N. J. Vanicsek főhadnagy, Bedő J. Kohn Lajos, Dollinger, Major Gyula N.-Várad, Kohn E. M. Bécs, Schön

Károly, Frölich Hugó, Spitzer Paula Siklós, Porgesz Béla, Dr. Porgesz Miksa, Léhner József, Euphrat Ernő, Kurcz és Schlésinger Bécs, Vajdics Bécs, Klein Szidónia, N. N. Steiner S. M. Deutsch Ádám 80 kr. Höfler I. Löwy Miksa Pauntz Gábor; összesen 216 frt. 65 kr. A nőegylet elnöksége hálás köszönetét fejezi ki felsoroltaknak, azonfelül a t. légszergyár igazgatójának, Sipőcz István úrnak a szikviz ingyenes kiszolgáltatásáért, Günsberg úrnak a gyönyörű táncrendért, a t. rendezőségnek iszives fáradságáért Weiler Sarolta a nőegylet elnöke.

Sorsolási évkönyv. Fölvívjuk olvasóink figyelmét a „Mercur“ sorsolási lap kiadásában megjelent, minden értékpapir-tulajdonos számára nélkülözhetlen évkönyvre, mely a maga nemében Magyarországon eddig az egyetlen kiadás. A 132 oldal vastagságú mű az összes bel- és külföldi sorsjegyek eddigi, azaz 1892. év végéig kisorsolt, de még be nem váltott sorsjegyek kimutatását tartalmazza és oly világosan és érthetőleg van szerkesztve, hogy kiki rögtön személyesen meggyőződhetik arról, vajjon sorsjegyei — ha a huzásokat nem kísérté sohasem is figyelemmel — eddig általában kihuzattak-e vagy sem. Ezt tudni annál is fontosabb és szükségesebb, miután tudvalevőleg több száz millió frt összegű nyeremények hevernek mint gazdátlan pénzek a különböző pénztárakban, köztük számos főnyeremény is. Ezen összegek pedig nemcsak, hogy nem kamatoznak, hanem még, ha bizonyos idő alatt nem vétetnek föl, elévülnek, azaz az állam vagy az illető alap javára esnek. A sorsolási lajstromokon kívül számos tudnivalót tartalmaz, mint sorsolási nap-tárt, sorsolási terveket, szelvénykifizetési és koronaátszámítási táblázatokat, szelvények és kisorsolt sorsjegyek elévülési határidejét stb. A „Mercur“ előfizetői a könyvet ingyen kapják, külön megrendelhető 50 kr-ért a „Mercur“ kiadóhivatalában Budapesten, Dorottya-utca 12. sz.

A vaizslói kaszinó által f. hó 5-én saját javára rendezett, társasvacsorával egybekötött táncestélyen a jótékony célra fölüfizettek a következők: Stokinger István plébános 14 frtot; Lehmann János főerdész 8 frtot; Krausz Béni (Pécs) 2 frtot; Herczenberger Gyula (Adeinstán p.) 1 frtot; Hamulyák Gyuláné (Daróczi-halma) 1 frtot; Németh Aladár 1 frtot; Schwarcz Jakab (Almás p.) 1 frtot; Löwenfeld Mór 1 frtot; Steiner Gábor (Páprád) 50 krt; Riedl Hugó (Szt.-Erzsébet p.) 50 krt; ifj. Liptics (Cz.-Bogád) 1 frtot; összesen: 33 frt. A nemesszívü adakozóknak a kaszinó igazgatósága e helyen is köszönetet mond.

„Sári néni.“

(Levél a szerkesztőhöz.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Most, mikor az állandó színházzal annyira vagyunk, hogy nemsokára lerakhatjuk a szent csarnok alapjait, arra a gondolatra jöttem, hogy ne vessződjünk mi újabb szerződésekkel, hanem alkudjunk meg a „Legényegylet“ műkedvelőivel, kik bizonyosan kiállják a sarat egy Somogyi . . . hohó! — kissé messze mentem. De ne csodálja édes uram a hevenet! Tudja, hogy — legalább a világ előtt — a fiatal gourmandot adom, szemüvegére még nincs szükségem, hogy a szépet egyszerre észrevegyem, izlésem pedig még nem rontotta meg az orfeumok pikantériája. Azért ne higyeje, szerkesztő uram, hogy elfogult lesz a kritikám, s ha az lesz, legfőljebb annyiban, hogy a hibákat talán élesebben karakterizálom, a tehetségnek pedig nagyon is halvány képét adom. Et nunc ad inceptum redeo.

Almási Tihamérnak „Sári néni“-je igen csinos népszimű, mely még sokáig marad repertoáron, ha jó személyesítői lesznek alakjainak. Ez volt fő sikere a minapi előadásnak is. Bogyó ur az előadás szellemi intezője nagy tapintattal választotta ki a czimszerepre Sterniska S. kisasszonyt, ki egy sokkal nagyobb igények számára épült színpadhoz is méltó precizitással adta szerepét, a kedves, a hamiskás fiatal özvegyet. Előadásában meglátzott, hogy megszokta a közönség fikszirozását, mert egész bátran, egész elfogulatlanul játszotta a legfinomabb nüanszeirozással hálás szerepét. Szép megjelenése, elegáns gesztusai, helyes mimikája és behizelgő lágy csengésű hangja fölvillanyozta a nagyszámú, szép közönséget, mely

tetszésének sietett is jelét adni. A kiasasszony nyílt színen is sok tapsot kapott, és minden dalát megujrázták. Azt hiszem, nem tévedek, ha a darab sikerét egyenesen a kiasasszonynak tulajdonítom.

A „Sári néni“ partnere Vnocsek Gyula volt, kiben az igyekezett meglátszott, egypár humoros jelenete megkaczagtatta a publikumot. Kevésbé sikerültek neki a szerep patetikus részei.

Mariska szerepét Mayer Paula k. a. játszotta, ki szépségével bővölte el nézőit a színpadon. Átalában helyes kis naiva volt, de az első föllépés bátortalanága meglátszott rajta. Valamelyik tisztelője egy gyönyörű csokorral lepte meg, melynek szallagján a valóságnak megfelelő e szavak voltak: „Az aranyos Paulának, Pécs, 1893. febr. 12.“

Pompás alakítás volt a Leitermanné, ki az elcsapott néptanító szerepében kitűnően mulattatta a közönséget. Nem nagyitásképpen mondom, de az elzüllött parazitának hívebb maszkiját nagyon keveset láttam. Méltó helyet foglalt mellette Dömel Nándor, a Dobos jegyző szerepében. Igazi falusi nótárius volt, ki agglégényi állapotához hiven messziről szereti nézni a szép menyecskét, szájához közel látni a teli flaskót. . . . Mikor a részegség egyes stádiumait produkálta, kitörő tapsvihar lett jutalma a férfiak részéről, kik pedig leginkább tudják, milyen az ember az első és kilencedik pohár után.

Károly I. a Dini inas személyesítője szerepének első felét a gondtalan, nyegle suhanczot jól fogta föl, de a komoly szerelem éritő hatásának jellemzésére nem volt elég színe. Egyáltalán azt tapasztaltam, hogy a műkedvelő férfiakban több tehetség van a humor iránt, mint a komolyság festésére. Ez állítás igazságát bizonyítja Kirsteier Gyula, ki az öregapa szerepét vállalta el, melyben inkább egy komikus falusi majszter úr bonyomását gyakorolta ránk, mint az unokája érdekeit szíven hordó jó nagyapáét. Dicséretre méltó azonban jóakarata és a gond, melylyel szerepét betanulta.

A kisebb szerepekben Schlerné asszony (Ürögi Tóth Mihályné), Butti M. k. a. (Brigitta), Vnocsek Lajos és Csizsár (kádárlegények) jól megállták helyüket.

Ennyit jó uram, az előadásról. Mint látja, rámutattam a hibákra, és föltüntettem az előnyöket. Ha pedig ez utóbbiakat nem sikerült eléggé festenem, ellenben a hibákat élesen rajzoltam, a tisztelt műkedvelők tudják be annak, hogy a tehetséggel szemben nem kell elnézőnek lenni.

A közreműködők mellett a legényegylet derék elnöke: Rézbányi József is sok éljent kapott a közönségtől, jutalmául fáradhatatlan munkásságáért az egylet tagjainak vallásos és önművelő irányban való vezetése körül.

Midőn pedig fölemlitem, hogy az egészben véve igen szépen sikerült előadást zsúfolt ház előtt játszták, s a nehéz munka után reggelig tartó táncz következett, melyben az első négyest 80 pár tánczolta, — tekintetes szerkesztő urnak további kegyébe ajánlom magamat, ki is maradok

Pécs, 1893. év Kárneval évad utolsó előtti napján a föltámadásig hive

Don-Silvió.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Békefi művéről** a B. H. a következőket írja: „Békefi, a fiatal, szorgalmas cziszterci tanár életföladatául tűzte ki, hogy a négy egyesített, magyar cziszterci apátság eddig homályban levő multját földeríti, történetét források alapján megírja. Körülbelül 10 évi előkészület, könyvtár- és levéltár-kutatás után 1891-ben megjelent a nagy munka első, fényes kiállítású kötete: a pilisi apátság története a mohácsi vészig. Alig másfél év múlva megjelent a második, hasonló fényes kiállítású kötet, mely ugyancsak a pilisi apátság történetét tárgyalja a mohácsi véstől egész a zirczi apátsággal való egyesítésig. . . . Békefit a lelkiismeretes történetíró jelzőjével illehetjük. Figyelme kiterjed mindenre; fölölel mindent, a legcsekélyebb dolgot is, a mi csak némi vonatkozással van tárgyára; arra törekszik, hogy teljesen hű történeti képet nyújtson, de a képhez a festéket csak adatokból s forrásokból meríti. Így tán kevésbé élvezetes, de maradandó becsü a munkája. Rend-

szerre ellen, mely számos ismétlésnek a forrása, lehetne némi kifogást tenni: de szorgalma az adatok fölkutatásában és lelkiismeretessége azoknak földolgozásában kiérdemli teljes dicséretünket. A modern történetírás, kritika és forrástanulmány követelményeinek teljes tudatával írta meg Békefi e munkáját, s e követelményeknek derekasan meg is felelt. . . . Történészek sok becses kulturtörténeti adatot találhatnak e nagy szorgalommal megírt monografiában, de a nagyközönséget jobban fogja érdekelni a következő kötet, mely az új életre hívott cziszterci apátság és szerzetesek beléletét, működését fogja tárgyalni.“

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Kokán-csöd megszüntetve. A Horváth (Kokán) Ignác ellen kimondott csödöt, miután a család — Bolgár Kálmán ügyvéd közbenjárásával — az összes hitelezőket kielégítette, a királyi tábla megszüntette.

VEGYESEK.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fölfúvódásban, szorulásban, föfájásban, étvágyhiányban, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Magyar és német nyelvben jártas, jó ajánlatokkal bíró ügyes vendéglős, a ki a borkezeléshez, illetőleg a pincze-gazdászathoz jól ért, Balaton-menti fürdőhelyen levő vendéglő vezetésére állandó alkalmazást nyerhet. — Ajánlatok „X. Y. Z.“ Budapest, főposta Poste Restante címre küldendők.

CSARNOK.

Az áruló.

Írta: Pécsi Lajos.

Béla, a mindig jókedvű Béla még soha sem jött így haza. Arcza, vonásai földulva, szemöldökei összehuzva, kalapja hátracsapva a fején, kezei szokatlanul mélyen belesülyesztve a télikabát zsebjeibe s a kabát gallérjának az egyik fele fölhajtvá a nyakába, a másik fele legyürve. Jó idő óta sokszor látták ugyan kedvetlennek a jó Bélát, aggódtak is e miatt ott-hon az asszonyok eieget; de ma, — ma nagyon vadul toppant be. Az ajtót úgy csapta be maga után, hogy a lányok meg a mama s a néni mind kiejtették kezükből ki a kötést, ki a himzést, ki meg a varrást, — aztán idegesen dobott egy levelet az asztalra.

— Neked jött, Tercsi!

Azzal ledobta a kalapját a sarokba, a kabátját az ágyra, a honnan az nyomban lecsuszott a földre. (Igy van az, ha az ember dühében tesz-vesz valamit). Hanem Béla ott-hagyta a szép télikabátot a földön s kezeit hátrátéve sétált föl s alá [a szobában, mialatt — ugy látszott — azt tökélte el magában, hogy a padlón okvetetlenül fölfedez valamit.

A mama, a néni s a lányok ettől a halhatlan viselkedéstől teljesen elhültek; egyikük se mert szólani. Tercsi még a levle után se merészelte kinyújtani a kezét.

Sokáig járt-kelet a rettenetes fiu a szobában. Végre — nem is a mamán, hanem — a nénin erőt vett a bátorság. Ő a legfüggelenebb a családban. A nénik mindig bátrabbak, mint a mamák.

— Ugy-e megmondtam, hogy hagyj föl ezzel az ostoba szerelmeskedéssel, ezzel a lehetetlen viszonygyal. Áltatod magadat, áltat ő is téged; hétről hétre várod a levelét, s már elmult teljes négy hét és még egyetlen leveledre se hederített, pedig te tizet is irtál azóta.

Béla a szerelmes fiúk bambaságával állt meg a néni előtt, kezeit zsebre dugva, mintha azt kérdezte volna:

— Hát aztán honnét tudja, hogy mi miatt vagyok én most ilyen gyűrött lelkű?

A néni megértette ezt a néma beszédet s felelt is rá nyomban.

— No hát csak nem tagadod, hogy most sem kaptál levelet attól a te drágalátos Irénkédttől?

Béla még ostobább arcczal bámult a néni-re. A néni erre a kérdőjelre is felelt.

— Ah-ah! nehéz is azt kitalálni. Beront odacsap egy levelet az asztalra; „Neked jött Tercsi!“ Nos, mit jelent ez: „Neked jött Tercsi!“ Azt jelenti: neked jött, aki sohasem vársz levelet, akinek egyáltalában nincs is semmi szükség levele, — neked jött, Tercsi; de nekem, aki négy hét óta minden nap, a napnak minden szakában ott lesem a postást a kapuban, az utcán, a sarkon, a posta előtt, a posta-épület kapuja alatt, bent a postahivatalban: én — én, aki olyan bolond szerelmes vagyok abba a haszontalan, (no ezt én mondom) igenis, abba a haszontalan lányba, én nem kapok levelet! Nos hát nem így van?

Béla megfordult s tovább méregette lépéseivel a szőnyeget s ebben a sarkon - fordulásban benne volt a felelet is:

— Így van.

Hanem a néni még nem hagyta annyiba a dolgot. A nénik sohasem hagyják annyiba a dolgot. Telhetetlenek.

— De jól is van ez így. Mire való ez a komédia? Szeretitek egymást? Te igen őt — talán; de nem ő téged. Óh, óh, hiába rázod azt a szépen fésült fejedet. Hűséget esküdtök neked? Igen, egy színész-familiából való lány marad valakihez hűséges. Egy város: egy szerelmi eskü; két város: két szerelmi eskü. Ma itt, holnap ott. Óh nézhetsz rám akármilyen gyilkoló szemekkel. Nem hasitasz ketté. Aztán ha szeretne is, ha hű maradna is, hát mi a czéled vele? Feleségül akarod venni? Ugyan hány éves az ifiur? Tacsó vagy, tekintetes joghallgató ur. Mikor lesz még belőled ember? Tanulnál inkább a helyett, hogy a postást fogdosod. Tanulnál ám, mert bizony, ahogy én látom, nem igen van könyv a kezében, mióta azok a tiátristák elmentek.

Most, most az egyszer szólt bele a mama is, aki eddig lesütött szempillákkal, kipirult halántékkal kötögetett a Béla, a rossz Béla harisnyáján. Most is csak annyit szólt, hogy — nagyot sóhajtott s kettőt bölintott a fejével maga elé, a kötés felé, mintha annak tenne csendes szemrehányást. Ennél se mondott többet de Béla a gyermek ösztönével éppen akkor tekintett az anyjára. Tudta, hogy erre a kemény vádra a mamának is kell valamit mondania.

Az a sóhaj, az a néma fejbölintás észre terítette Bélát. Hát nemcsak a néni nézi rossz szemmel ezt a dolgot; nemcsak a néni vette észre, hogy ő elhanyagolja a tanulmányait, hanem a mama is, aki aggódik a fia miatt, de nem tud belőle kitörni a szemrehányás. Béla elérzékenyedett. Ez a sóhaja a mamának megtagadtatta vele az ideált, a kiért lángolt. A mama sóhaj, a mama szíve összeszorul, a mama majdnem, hogy könyezik! Nincs az a mennyei angyal, akinek akár az örökké való boldogságot ígérő szerelme is le tudná nyomni a mérleg másik felén ezt a nehéz sohajt.

Odafutott az anyjához, kezébe kapta kezét megcsókolta kétszer, háromszor, tizszer is.

— Anyám, édes jó mamácskám, ne nehez-

telj. Igérem — esküszöm, hogy többé nem lessem a póstást. Tanulni fogok.

A néni ismeri már az ilyen hevüléseket.

— Oh igen. Ért is valamit az a tanulás: minden lapon ott fogjuk látni czeruzával telefirkálva: „Iren“, „Irenkém“, „Aranyos, drága Irenkém“. Gyönyörű tanulás lesz az!

És a néni bosszantó csunyán tudott nevetni

Béla megvető pillantással mérte végig a nénit, amitől az nem igyekezett az ablak előtt emelkedő dobogóról — ahol varrt — alásülyedni a mélységbe.

— Vegye tudomásul — mondta Béla önérettel, — hogy e pillanattól kezdve szakítottam minden emlékével annak a lánynak. Ma gondoltam rá utoljára; mátol fogva vége mindennek, ami eddig hozzá kötött. Se levelét nem várom, se el nem fogadom, ha jön, visszaküldöm olvasatlanul vagy — — legalább is — úgy megvárakoztatom a válaszszal, hogy . . .

Nem mondhatta tovább: előbb a néni kezdte a csendes, gúnyos nevetést, mindjárt utána a lányok hajoltak kaczagva a kézimunkájuk fölé, még a mama is leejtett egy sor másit az egyik tőről, úgy megdöcögött a jóízű nevetéstől. Erre az általános derütségre Béla maga is észrevette, hogy valami bolondot mondott, de hát az csak úgy szaladt ki a száján. Még az esküdözés alatt is szórakozott esze szalajtott ki.

Az asszonyok szívéből kacagtak a rovasára. De olyan kacagni való is ez a Béla, a család kedvence, aki olyan fél-férfi, fél-gyerek, s maga se tudja mit mond; bohóságában olyan komoly, komolyságában olyan bohó! Egyetlen szavát se lehet komolyan venni; de azért haragudni se lehet rá, amiért hogy ilyen csécsap. Mikor olyan nagyon, de nagyon szerelmes ez a jó fiu, ez a naiv lelkű hős!

Bélat még inkább ingerelte a nevetés. Elvörösödött, ököre kapta a kezét, mintha azt a nyomorult leányt, azt az — aranyos Irenkét akarta volna megfenyegetni.

— No hát — tört ki belőle az önérettel — majd meglátják, hogy mégis szakítok vele!

Ezután a drámai pose után fölkapta a télikabátját, magára rántotta, a kalapját is fölcsapta a fejére s elrohogott.

Künn az utcán is nagyokat fujva szelte a levegőt. Hol ezen az oldalon ment, hol meg átvágott a tulsó sorra; szórakozottan nézegetett, rábámult minden mellette elmenő emberre: elakarta felejteni azt az álnok teremtetést, aki őt így megkínította, s e közben kereste az elsurranó hölgyalakok között, hogy melyik hasonlít „ő rá“. Nem tud szabadulni a képétől, pedig nem akar vele foglalkozni; nem is fog rá gondolni soha többé. Igaza lehet a néninek: színész leánya, aki ha maga nem is színész, csak olyan azért, mintha az volna, nem jobb amazoknál. Hisz a vére mégis csak színészé. Nem gondol az már ő rá többet. Ki tudja, kinek ígér épp most örök szerelmet? Más város más ideál. Ez a gondolat segített neki, hogy könnyebben elfeledhesse azt a leányt. S csakugyan, már rajta is kapta önmagát, hogy szinte perczeig nem gondolt rá; s örült, hogy ilyen könnyen megy, ilyen könnyen legyőzi annak a kis boszorkának a bűvölő, távolról is vonzó erejét.

A pósta-épület elé ért. Ilyen időtájt is jön vonat. Talán hozott valamit a pósta. Besiet. A levélosztály egyik tisztje ismerőse.

— Jött valami nekem?

— Honnan vár?

— Temesvárról.

— Mindjárt megnézem.

Pár perc múlva jön a tiszt egy levéllel. Béla messziről ráismer az „ő“ vonásaira. Any-

nyiszor írta le neki ott, abban a kis szobában a közösen olvasott regény lapszéleire: „Szerelem“, „Szeretlek!“ „Öné vagyok“, „Tied leszek“, — lehetetlen ezt az írást messziről meg nem ismerni.

Kikapta a tiszt kezéből a levelet s meg se köszönte, csak sietett vele kifelé. Ott se nézte meg, hanem zsebre tette. Futott, futott vele haza, az édes zsákmánnyal. Mintha lopta volna, úgy tekintett körül, nem látta-e valaki? Talán éppen a néni? Hah! Ugyan a mamának esküdött, hanem a nénitől jobban fél, pedig annak nem is esküdözött.

Haza sietett. Be se nézett anyáékhoz, csak ment egyenesen a saját szobáskájába. A kulcsot is ráfordította.

— Tanul! — súgták egymásnak az asszonyok oda át.

Igen, Béla tanult. Megtanulta kinozni önmagát, azt a kéjes szenvedést elviselni, hogy az ember a várva várt levelet tartsa a kezében, nézege a czimiratot, letegye, fölvegye, de ne bontsa föl. Megtanulta, hogyan kell a levélborítékon keresztül olvasni, mint valami gondolkítaláló a koponya falán keresztül, aztán kibetűzni egy véletlenül el nem fedett szót s abból az egy szóból találgatni a többit, az egész levél tartalmát. Megtanulta, hogyan kell a végre mégis fölbontott levelet mindenekelőtt arra a felére fordítani, ahol az aranyosnak az aláírása van, azt fölcsofolni aztán kezdeni a megszólításon, azt sokszor, nagyon sokszor elolvasni s elgondolni, mintha azt ő maga azon az ő érzelmes mély hangján mondaná neki; aztán a megszólításról átugrani a levél közepére, onnan a végére, megint visszaszaladni az elejére, ahol valami tiz sort kihagyott, s tévedésből-e vagy delejes vonzás folytán újra elolvasni azt, amit már egyszer elolvasott, — s így soha el nem készülni az ilyen kedves levéllel.

Ezt mind megtanulta Béla az „ő“ első levelével, — életében az első szerelmes levéllel. S mikor már vagy egy félórát töltött el így anélkül, hogy az egész levélről valami teljes képe lett volna; anélkül, hogy egyáltalában tudta volna, tulajdonképen mit is irt az a drága, az az édes: akkor leterítette maga elé az asztalra azt a finom illatos levelet, föléje könyökölt s kezdte sorról sorra olvasni.

Beteg volt . . . (Azt írja az édes. Beteg volt a szegényke. Istenem, mi baja eshetett?) . . . apja egy urhoz akarta erőltetni, gazdag férfinoszhoz . . . de ő csak Bélat szereti, csak azé akar lenni, senki másé . . . apja erőszakoskodott . . . kitzúzte az eljegyzési lakoma idejét is . . . ő szenvedett . . . annyira megrendült a lelke, hogy lázba esett . . . apja aztán mégis csak lemondott önző tervéről látva az ő ellentállásának komoly voltát s a szülői erőszak következményeit.

A drága, az angyal! S most mennyit ír! helyre hoz minden mulasztást. Bélanak minden levele helyett ír egy ivvel többet aranyos magáról. — Ezer csók neked ezért! Százezer a leveledre, amért hogy azt az ezeret nem lehet természetben átszolgáltatni.

Béla odahajolt a levélre, csókokkal halmozta el minden lapját; aztán mintha az a levél maga Irenke volna, odasimult arcával a levél selymes, lágy papirosához s úgy érezte, hogy most Irenke arcát szorítja magához, az ő szívében pihenteti a fejét, annak a dobogását hallgatja. Oh hogyan ver! Szinte ijedten kapta föl a fejét: csak nem küldte el a szívét természetben a levéllel? Bohó gyermek! — a saját szíve dobogott úgy. Aztán megint lehajtott a fejét a levélre. Olyan jó volt így elálmódzni, oly édes. Álmodni arról a kis fészekről, melyet kettecskén rakosgattak ki elmélázván egy-

más karjai között, s a melyet kettecskén laknak — majd, összebujva, egymást melengetve, úgy, mint amikor képzeletben már rakosgatták azt a kis fészket. Kettecskén? — talán hármacskán, négyecskén is. Ahogy majd a jó Isten, a szerető szívek istene akarja.

Vacsorára hívták már Bélat s ő még mindig ott álmodozott azon az altatóan illatos levelelen.

A vacsora nem vonzotta: de mert hívták, az a hang megzavarta ábrándképeit. Fölkelt, a levelet gyorsan a belső zsebébe gyűrte s átment az asszonyok közé. Szeme alig birta el a lámpa világát, — ő oda át teljes sötétben volt, — nagyokat pislogva s majdnem támolyogva ment az asztalhoz.

A mama s a lányok már ettek, ügyet se vetettek Béla. A néni figyelmesebb volt, ő juttatott egy tekintetet Bélanak. Ránéz és elmosolyodik, aztán kis vártatra szól: —

— Ugyancsak megtartottuk az esküncet.

Béla épp egy falatot tűzött föl a villájával a tálból, hanem erre a szóra otthagya a kezét villástól, falatostul a tál fölött s megütödvé nézett a néni. —

— Igen, igen. Hát mégis kaptunk levelet, el is olvastuk, vissza se küldtük?

No de ez több, mint a mennyi a világ összes nénijeitől kitelik. Béla még a délutáninál is bambább arczzal bámult a néni. Mintha azt kérdezte volna:

— De az ég szerelmére, hát ezt már meg honnan tudja?

A néni erre a kérdőjelre is megfelel:

— Ah, ah! nehéz is azt kitalálni. Ugy látszik a lilaszin a kedvencz színe a kis kedvesnek. Nézz csak a tükörbe.

Erre a szóra a lányok is, meg a mama is föltekintettek, hogy mi az, amit a tükörből látni lehet s abban a pillanatban oly hahótában törtek ki, hogy szinte kiprűszkölték az ételt, amint épp nyelni akartak.

Béla ingerülten rohant a tükörhöz, beletekintett s elvörösödött, — de azért így is le-ritt a vörös alapról a lilaszinü tinta, amivel tele volt az orra s e körül szabályos köralakban egész dics-glória képződött az ábrázatán, szintén lilaszinü tintafoltokból.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi február h. 11-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buzza) őszi	—	frt	—	—	frt	—
) tavaszi	—	—	—	—	—	—
) új	6	70	6	60		
Kétszeres) ó	5	80	—	—		
) új	—	—	—	—		
Rozs) ó	5	60	5	50		
) új	—	—	—	—		
A. P. A.) őszi	—	—	—	—		
) tavaszi	—	—	—	—		
) új	—	—	—	—		
Zab) őszi	5	30	—	—		
) új	—	—	—	—		
Repeze)	—	—	—	—		
Bükköny) széna	—	—	—	—		
Kukoricza) ó	—	—	—	—		
) új	4	40	4	20		
Széna) ó	2	20	2	—		
) új	—	—	—	—		
Szalma)	1	20	—	—		

Kínálat: gyenge (mintegy 120 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomású sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

DORSCH MÁJOLAJ
Maager Vilmostól
Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlati és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III/3. Heumarkt 3.

A custozai ütközet.

(1866. június 24.)

plasztikus csoportosítása.

Naponkint látható reggel 8 óratól délután 4 óráig.

Belépti-díj hétköznapon 20 kr. vasár- és ünnepnapokon 10 kr.

Családjegy 5 személy részére 50 kr.

A bolmányi bérleten egy szakavatott és nagyobb műhelyekben alkalmazott volt

gépész

azonnal vagy 1. é. április 1-én felvétetik; előnyben részesül, ki már nagyobb mezőgazdaságban működött.

Pályázatok a bolmányi bérlet intézőjéhez irányzandók u. p. Bolmány.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyítvé teszik.

Tisztelettel

Stienko P. J., lelkész Honnenschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és a meghűlés egyén következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajcár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyserűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktár Pécsen: Sipőcz István gyógyszerésznél és özv. Reeh V. keresked.

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

CSUZ

és minden

meghűlési betegségek ellen.

COGNAC
Czuba-Durozier & Co.
francia cognacgyár
N° 10 RUE DE LA VILLE
Ruda és Blochmann Budapest.

Vezetőigényesség

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

Egger díjjutalmazott
biztos hatású

Mell-Pastillait.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában.

Pécsen: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohács: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök. és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhád: Eibach Ödön gyógyszer.

valamint az

Egger A fia cég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs — Nussdorf.

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald Imre

PECSETT.

Saját gyár.

Főüzlet:

Király-(fő)utca 5. a Hattyu-épületben.

Saját gyár.

Műhely:

Király-(fő)utca 35. Mestrics-féle házban.

A legszebb és legnagyobb választék

ékszerek, arany- és ezüst-tárgyak, órák,

valamint a legfinomabb

chinaezüst tárgyakból.

Csinos és finom női arany órák művésziés kivitelben 12 frtól mindenféle árban	120 frtig.
Uri arany remontoir-órák legszebb divatos kiállításban	20 frtól 100 frtig.
Chronometer arany remontoir órák legjobb angol gyártmány	150 frtól 380 frtig.
Arany erhonograf ismétlő órák legjobban szabályozva	150 frtól 280 frtig.
Csinos uri és női acél gyászórák a legszebb kivitelben és legjobban szabályozva	8 irtól 12 frtig.
Uri és női aranyláncok	10 frtól 120 frtig.
Finom arany karkötők több száz-féle alakban és árban. Brillant-gyűrük, Bontonok, nyakékek, nyakkendőttük stb.	10 frtól 2000 frtig.

Valódi ezüstitárgyak.

12 személyre való étszer, tömör és divatosan készítve	350 frttól 480 frtig.
24 személyre való étszer	600 frttól 1000 frtig.

Továbbá Girandolok, zongora-gyertyatartók, czukordobozok, virág- és gyümölcs-tartók, kenyérkosarak stb. leggazdagabb választékban, **ugyan ezen tárgyak** elkülönített osztályban china-ezüstből vannak raktáron 3 frt 50 krtól telfelé.

Vésnöki munkák csinosan teljesítettnek.

Javitások olcsón és tartósan készítettnek. — Óra-üvegek darabja 10 kr.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. — Választék-küldeménynyel szívesen szolgálók.

Óriási választék mindennemű párizsi legjobb szemüvegek és orrszorítókból 1 frt 40 krtól feljebb, szobafürdő-, orvosi hőmérők, légsulymérők és legjobb színházi valamint párizsi látszóvekből, pontosan kipróbált ébresztő csinos kivitelben 1 évi jótállással

csak nálam 2 frtért kapható.

Egy csinos nickel remontoir zsebóra egy évi jótállással

!!! 4 frt !!!

Egy 8 nap járó pontosan kipróbált iroda óra

!! 3 frt 60 kr. !!

Egy ezüst remontoir óra kettős köpenynyel 1 évi jótállás mellett

!! 8 frt 50 kr. !!

Egy ancer-remontoir tula óra kettős köpenynyel 5 évi jótállással

!!! 15 frt !!!

Egy finom 8 nap járó inga óra csinos diófa-szekrényben

!! 10 frt !!